

## Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

**Teunis de Leeuw van Weenen  
1913-1968**

**Josina Sofia Lenten 1914-2004**

**Azolla, klipper, 1892, 220 ton**

**Largo, kast, 330 ton**

**H**et levensverhaal van Teun en Josina is er één van liefde. Een jongen uit een zeegaand schippersgezin en een walmeisje met dove ouders. Hun beider partnerkeuze was niet logisch; hun ouders hadden het liever anders gezien. Al stelden ze dat vooroordeel uiteindelijk bij.

Teun en Josina ontmoetten elkaar als kleuters. Het gezin De Leeuw van Weenen voer met een zeilklipper op Scandinavië en het Verenigd Koninkrijk. Teun was op zee geboren. Aan het einde van de eerste Wereldoorlog belandde het gezin in Vreeswijk. Over land; varen was gevaarlijk vanwege zeemijnen. Ze woonden bij familie terwijl vader Pieter uitkeek naar een schip. Hij kocht een klipper en noemde haar Azolla. Naar het kroos dat de Nederlandse wateren bedekte. In 1920 ging het gezin weer aan boord. Teun volgde in 1923, na zijn schooltijd. Al die tijd woonde hij bij Josina in de straat. Vader Pieter voer graag met familie. Toen zijn zoons ouder werden, kocht hij een tweede schip. Zo kon hij een breed gebied bedienen:

het ene schip voer lading over zee, het andere bracht het verder het binnenland in. Teun wisselde af tussen zee en rivieren. Intussen woonde Josina in Vreeswijk. Ze hielp in de kleermakerij van haar dove ouders. Die zagen de verkering met Teun met leedwezen aan. Josina was hun contact met de buitenwereld. Een zeeman zou haar ver van hen wegvoeren. Maar de liefde bloeide, al moesten ze het vooral hebben van briefcontact. Tot in 1937. Toen werd Josina zwanger en trouwden ze.

### Het ergste

Ze gingen bij Teuns ouders aan boord. Een moeizame tijd. Josina wist niets van het water. Na een jaar namen ze de klipper over. Voor zijn vrouw gaf Teun de zee op, ze voeren binnenlands. Een gelukkige tijd. Tot Tweede Wereldoorlog losbarstte en de klipper werd gevorderd. Opnieuw belandden ze in Vreeswijk. De wal voelde benauwd. Toen Teun een scheepje van een vriend kon varen, nam hij zijn gezin mee. Al was de roef zo klein dat hun huisraad aan wal bleef. Het tweede 'leen-schip' was groter. Ze voeren met angst in de benen voor beschietingen en dreigende confiscatie. Het eerste gebeurde; het schip zat vol gaten. Josina raakte verwond door een granaatscherf. Ze vluchtten naar een boerderij van een eerder ontmoet doof meisje. Daar zaten ze de oorlog uit. Azolla was gebruikt als konvooschip; het dek vol

afweergeschut, het ruim een soldatenvertrek. Teun besloot tijdelijk passagiers te gaan varen. Toen het gezin terug naar boord verhuisde, gebeurde het ergst denkbare. In de chaos viel hun dochter van boord en belandde tussen wal en schip. Het kostte jaren voordat Josina het verlies had verwerkt.

### Hartinfarct

Omdat het gezin groeide, kocht Teun een groter schip. De kast bracht niets dan pech. Op de werf werden ze bedot. Dat was moeilijk verteerbaar, omdat de werfbaas zo Christelijk was en Teun goed van vertrouwen. Intussen leefde het gezin in het ruim met dekkleden aan de spanten en boodschappen op de pof. Het was Josina die op tafel sloeg, waarna het werk vorderde en ze eindelijk de vaart in konden. Maar het schip had eindelijk veel

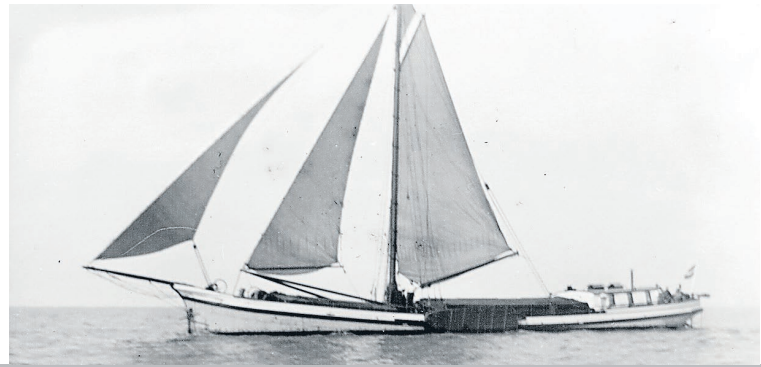
mankementen en voor een ander was geen geld. Vervolgens kreeg Teun suikerziekte. Varen werd een kwelling; hij viel regelmatig flauw, met brokken tot gevolg. Uiteindelijk werd het onhoudbaar: ze moesten aan de wal. Teun ging werken in een machinefabriek, maar zijn ziekte maakte ook dat onmogelijk. De verlossing kwam in de vorm van een advertentie in een kerkblad. Het echtpaar werd conciërge bij een welkom-centrum. Helaas duurde het herwonnen geluk niet lang. Teun stierf op 55-jarige leeftijd. Aan een hartinfarct, op de bruiloft van zijn dochter. Josina leefde nog ruim 35 jaar verder. Met het gemis van haar man elke dag voelbaar.

*Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Mail naar corine.nijenhuis@planet.nl*



Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

[www.corinenijenhuis.com](http://www.corinenijenhuis.com)



**De Azolla op het IJsselmeer.** (Foto collectie familie De Leeuw van Weenen)